

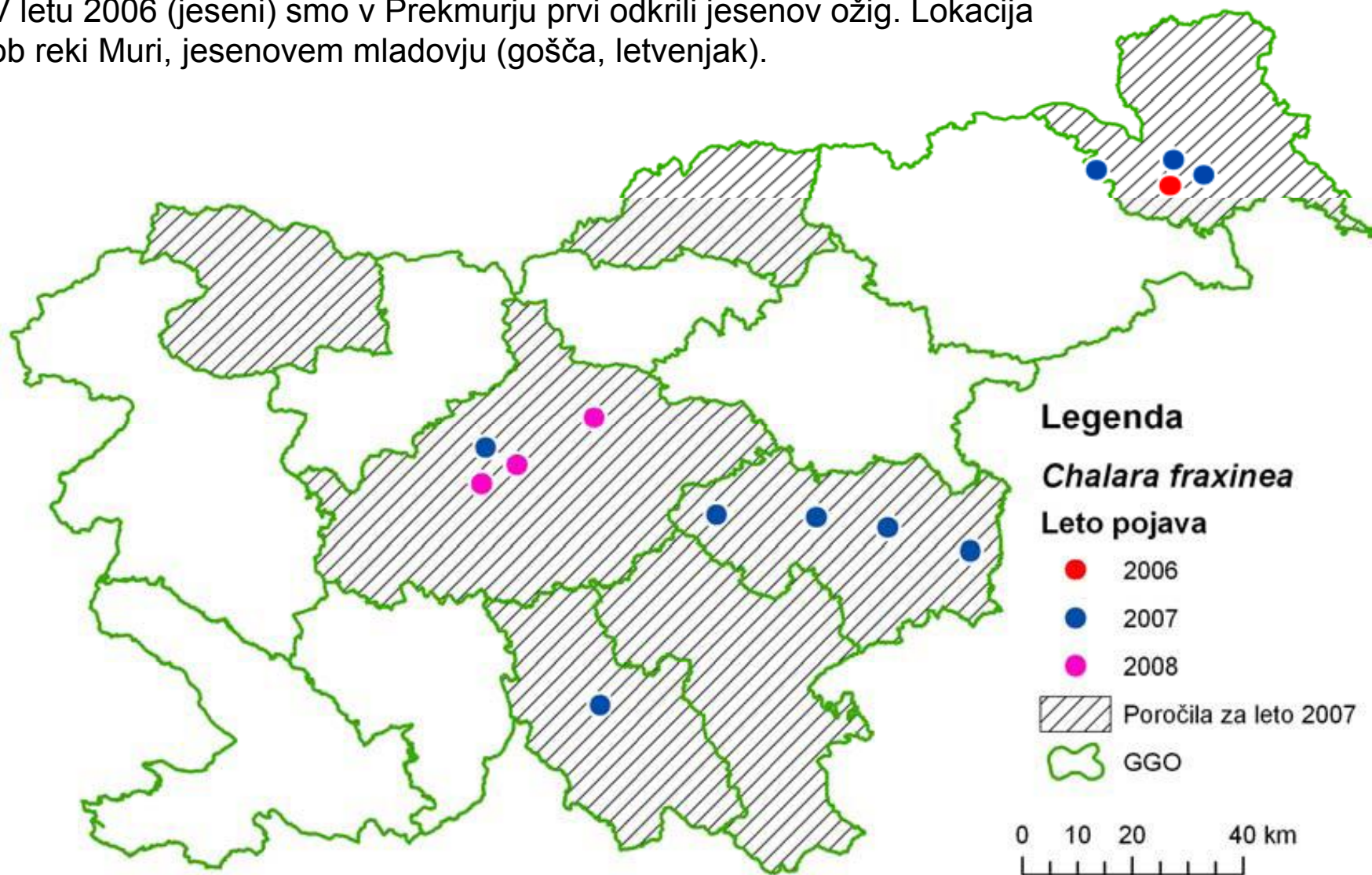
JESEN OV OŽIG

Drago Trajber

**Kostanjevica na Krki, 6. seminar in delavnica iz varstva gozdov,
16. 6. 2015**

Znane lokacije jesenovega ožiga v Sloveniji

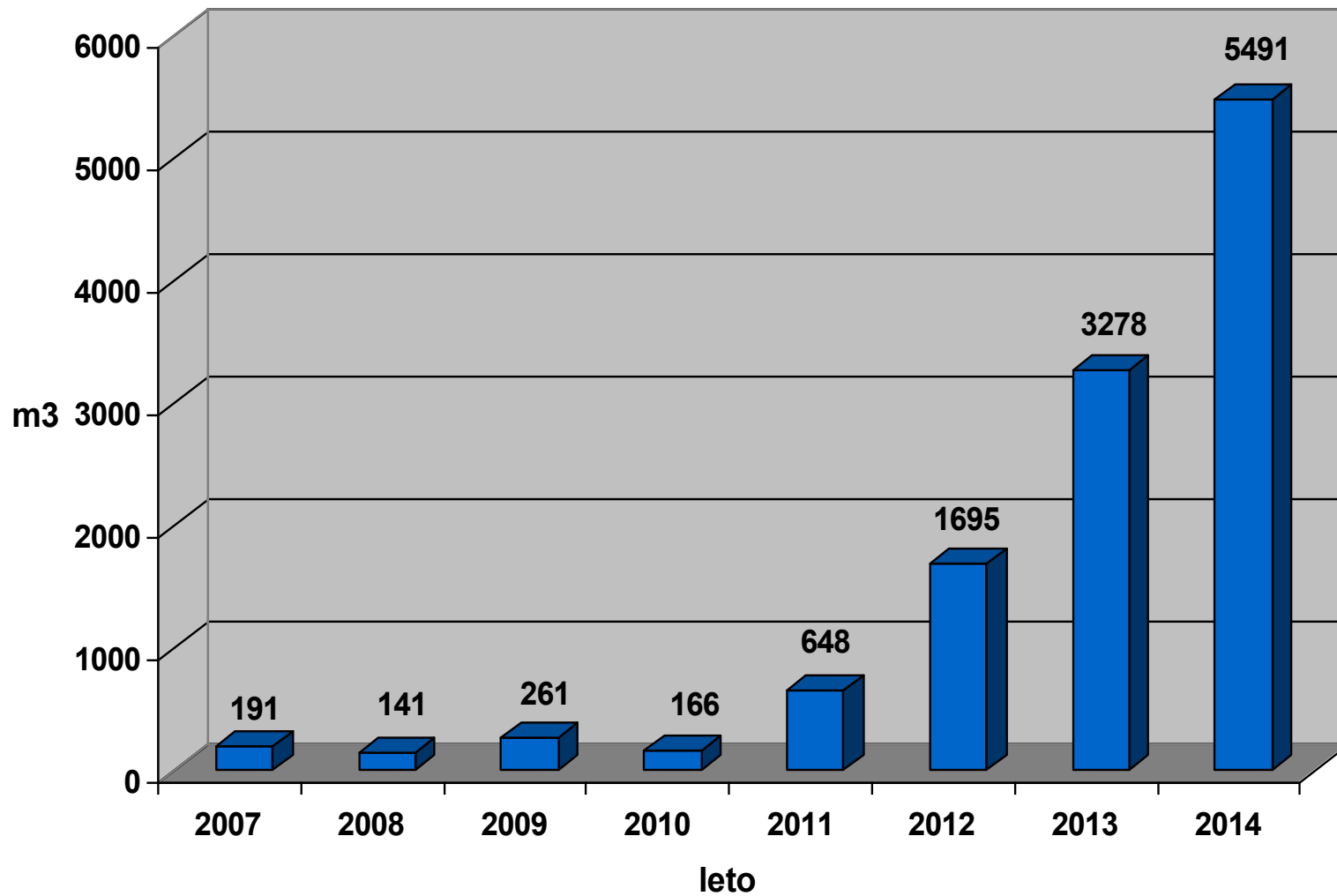
V letu 2006 (jeseni) smo v Prekmurju prvi odkrili jesenov ožig. Lokacija ob reki Muri, jesenovem mladovju (gošča, letvenjak).

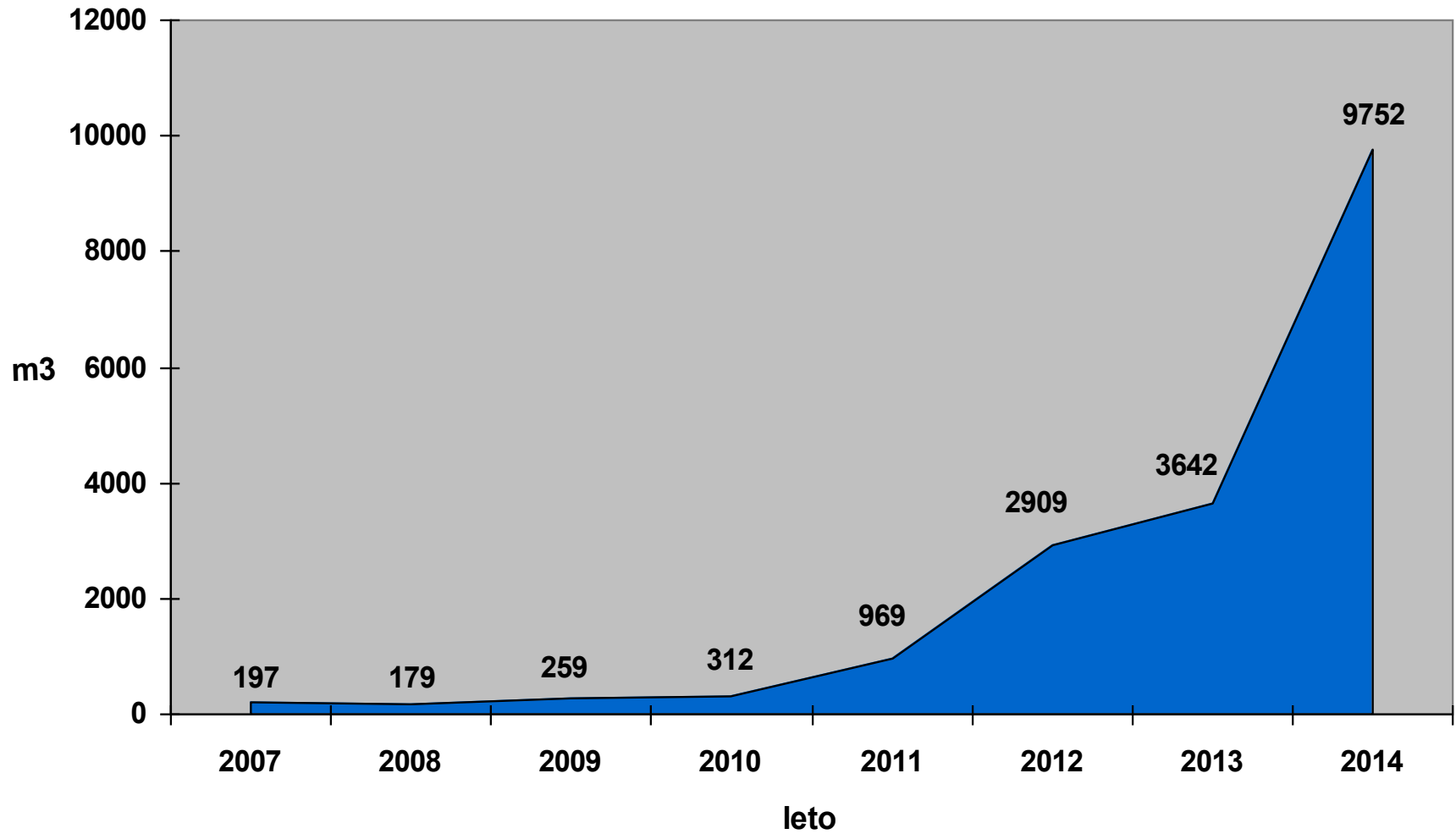
Stanje jesenovega ožiga na OE Murska Sobota:

- **Do leta 2012 intenziteta majhna, stanje normalno - zadovoljivo.**
- **V letu 2013 - se stanje poslabšuje, v letu 2014 še slabše (odkazila 3x več).**
- **V letu 2014 – sanitarna sečnja (odkazilo): veter (13.400 m³), jesenov ožig (9.750 m³), žled (5.200 m³).**
- **Največ na KE Murska Sobota (GE Dolinsko, Ravensko) – kompleksi Črni log, Polanski log, Murska Šuma. V letu 2014 – 7.000 m³ oz. 72%. Ostalih 2.750 m³ ali 28% pa odpade na KE Radenci (GE Gornja Radgona, Ljutomer).**
- **Intenziteta jesenovega ožiga je močnejša na jesenovih rastiščih, t. j. na vlažnih tleh, veliki relativni zračni vlažnosti, tam kjer so nekoliko nižje temperature.**
- **Na mestih, kjer je vlažnost tal manjša in so višje temperature, je intenziteta bolezní manjša.**

Sanitarna sečnja (jesenov ožig) - posek

Sanitarna sečnja (jesenov ožig) - odkazilo

Ukrepi za preprečevanje širjenja in zatiranja jesenovega ožiga:

- **Obnova gozda s sajenjem sadik velikega in ozkolistnega jesena se ne izvajata, dokler ne bodo vzgojene za okužbo z jesenovim ožigom odpornejše sadike. Sadike jesena se naj nadomeščajo z drugimi rastišču primernimi drevesnimi vrstami.**
- **Pri negovalnih sečnjah veliki in ozkolistni jesen, ki ga zaradi sanitarnih vzrokov ni treba posekati, v sestojih ohranjamo, vendar ga praviloma ne pospešujemo na račun drugih rastišču primernih drevesnih vrst. Pospešujemo le posamezna drevesa, ki niso oziroma so manj poškodovana od drugih dreves jesena v sestoju. Enako postopamo pri negi mladovja in pri naravni obnovi.**
- **Sanitarne sečnje izvajamo, ko je večina poganjkov in vej že odmrlih in suhih. Sanitarne sečnje izvajamo tudi, če je gliva prodrla v deblo, zaradi česar se zmanjšuje vrednost lesa.**

Zaključek:

- **Podatki nam kažejo (sploh zadnji dve leti), da je treba bolezen začetni jemati resno.**
- **Ker bolezen uničuje vse od pomladka do odraslih sestojev bo jesen kmalu močno prizadet.**
- **Če jesen ne bo razvil odpornosti na glivo lahko pričakujemo močno zmanjšanje deleža jesena v gozdu na nekaterih predelih pa lahko celo izgine.**
- **Jesenov ožig je dejstvo, zato se moramo temu primerno prilagajati. Predvsem tu mislim na vnos sadik oz. sadnjo rastišču primernimi drevesnimi vrstami (gorski javor, dob, črna jelša, - rdeči hrast, črni oreh ??).**

Hvala za pozornost

